

Lanttu, aidosti Suomessa syntynyt, vuoden 2026 maatiaiskasvi

Lanttu syntyi Ruotsin Itämaassa, joka sittemmin on itsenäistynyt tasavallaksi nimeltä Suomi, joten voimme hyvin pitää lanttua, vaikka se onkin englanniksi swede, aidosti ja alkuperäisesti suomalaisena viljelyskasvina. Luonnonvarakeskuksen evoluutiotutkimusten mukaan lanttu on syntynyt Suomessa nauriin sekä kaalin risteytymisen tuloksena kaskimaiden kasvattina. Suurin osa viljelykasveistamme on tullut Suomeen ihmisten mukana muilta mailta, ja kaalin viljelystä Suomessa löytyy tietoja jo 1500-luvulta, jolloin Suomi hallinnollisesti oli osa Ruotsin kuningaskuntaa.

Lanttu (*Brassica napus* subsp. *napobrassica*) on etupäässä Pohjoismaissa tunnettu ja viljelty terveellinen ravintojuurikas, muualla Euroopassa melkein vain rehukasvina käytetty. Esivanhempiansa ja sukulaistensa lantun ja nauriin tavoin herkullisimmat lantut kasvavat Suomen sateisissa ja hiukan viileäköissä kesäsaissa, kuumassa ja kuivassa ne kasvavat tikkuisen kitkeriksi ja kelpaavat korkeintaan rehuksi. Kaskiviljelyn tuottama tuhka maaperässä torjuu niin ristikukkaisten tuholaista möhöjuurta kuin lentäviä tuholaista, jotka kaikki rakastavat lantun mehevää ja herkullista makua. Voimme aidosti vahvistaa suomalaista identiteettiä syömällä lantusta valmistettuja laatikoita, raasteita, piirakoita ja kukkoja sekä innovoida moderniin tyyliin sopivia aterioita raaka-aineena lanttu.

Lanttu vaatii käyttäjältään muutaman niksian hallintaa: Lanttu säilyy pitkään, mutta kevättä kohti vanheneva lanttu menettää makeuttaan ja muuttuu puumaiseksi sekä kitkeräksi eikä ole enää parhaimmillaan ravinnoksi valmistettuna. Ruokaa valmistettaessa lämpötila ei saa olla liian kuuma. Pitkä haudutusaika muuttaa lantun maun herkullisen makeaksi. Lantun käyttötaidotkin ovat vaarassa kadota, ellei niitä kaiveta esiin esivanhempien keittokirjoista.

Lanttu satokasviksi aurinkoiseen ja valoisaan paikkaan

Lanttu menestyy parhaiten multavassa hyvin kalkitussa ja runsasravinteisessa savimultamaassa. Perinteiseen tapaan lantut on esikasvatettu pieniksi taimiksi ja istutettu maahan valmiit taimet, sillä pitkä viljelyaika tuottaa pulleista suurista juurikkaita. Nykyaikaan sopiva perinne on myös maan ph arvon nostaminen tuhalla, jota on käytetty myös lantun tuholaisten torjuntaan niin kaikkia kaalikasveja tuhoavan maaperälevintäisen möhöjuuren kuin lentävienkin tuholaisten osalta. Riittävä boorilannoitus on myös tärkeää. Taimivaiheessa lanttua voivat vioittaa kirpat sekä sinappikuoriaiset. Tuholaisvioletuksia voi torjuja peittämällä kylvökset harsolla tai kylvää vasta kesäkuun puolivälissä. Pahaa tuhoa aiheuttavat myös kaalikärpäsen toukat, jotka kaivautuvat mukulaan. Lanttu voidaan korjata myöhään syksyllä ennen yöhallowien tuloa, mutta korjuulla ei sinänsä ole kiire, sillä lanttu kestää yleensä vioittumatta 1. pakkaset. Mukulat listitään aivan mukulan läheltä ja ne varastoidaan 0-1 C:n lämpötilassa haihtumiselta suojattuna. Varastointiaika on jopa 8 kk. Lanttu on ollut entisinä aikoina tärkeä C-vitamiinin lähde.

Maatiainen ry on välittänyt kotimaisia siemeniä vuodesta 1990 alkaen. Siemenvälityksen tavoitteena on tukea ja edistää perinne- ja maatiaiskasvien sekä luonnonkasvien paikalliskantojen viljelyä ja lisäämistä. Toivomme että jokainen voisi kokeilla lantun siemenviljelyä tänä lantun vuonna – otathan haasteen vastaan! Tai jos tämä haaste tuntuu liian haastavalta, kokeile lantun kasvatusta tai käyttöä ravinnoksi.

Lisätietoja:

Maatiainen ry.

Stenbäckinkatu 8

00250 HELSINKI

045-809 4715

toimisto@maatiainen.fi

www.maatiainen.fi